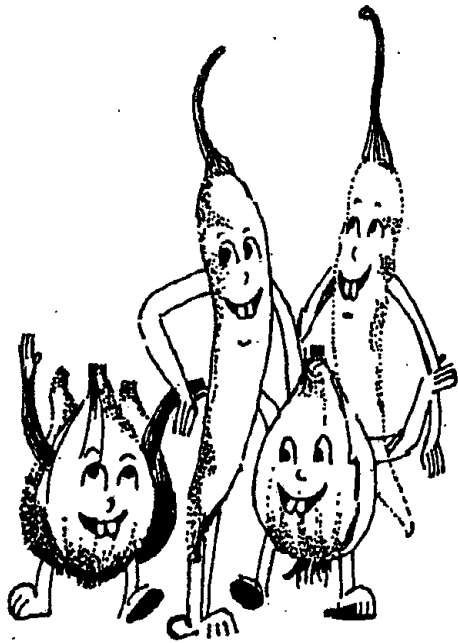

වැඩි ආදායමට රතුඑළු හා මිරිස් මිශ්‍රව වටන්ත

එස්.එන්. ජයවර්ධන
පර්යේෂණ නිලධාරී
ප්‍රාදේශීය කෘෂිකම් පර්යේෂණ ආයතනය
මහලුපුපල්ලම.

එළු (ලොකු හා රතු) හා මිරිස් අපේ රටේ පහසුවෙන් වගා කළ හැකි අතර, අපේ ව්‍යාප්ත රස කර ගැනීමේදී නැතිවම බැරි ද්‍රව්‍ය දෙකකි. දැනට මේ බෝග දෙක වියළි කලාපීය ගොවියන්ගේ ප්‍රධානතම ආර්ථික බෝග දෙකකි. ශ්‍රී ලංකාවේ එක් පුද්ගලයෙක් අවුරුද්දකට මිරිස් කි.ග්‍රෑ. 2.5 හා එළු (ලොකු හා රතු) කි.ග්‍රෑ. 8.5 පමණ පරිභෝජනය කරයි. එළු අවශ්‍යතාවයෙන් සෑහෙන ප්‍රමාණයක් රතුඑළු වලින් සැපයේ.

මිරිස් හා රතු එළු යන බෝග දෙක ඉතාමත් සාර්ථකව වගා කරන්න හැකි වන්නේද වපසරියෙන් 80% ට වැඩි ප්‍රමාණයක් වගා කරන්නේද වියළි කලාපයේය. මිරිස් අවුරුද්ද පුරාම වගා කරන්න හැකි වන අතර එළු

සාර්ථක ලෙස වගා කළ හැක්කේ හොඳ වියළි කාලගුණයක් පවතින යල කන්නයේ පමණි.

මේ බෝග දෙක සාර්ථකව වගා කිරීම සඳහා විශාල මුදල් ප්‍රමාණයක් වැය කිරීමට සිදුවේ. විශේෂයෙන්ම බීජ, කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය, වල් මර්ධනයට, අස්වනු සකසා ගැනීම ආදියට අධික වියදම් දැරීමට සිදුවන නිසාම ගොවීන් බොහෝ දෙනෙකුට මේවා විශාල පරිමාණයෙන් සාර්ථකව වගා කිරීමට අපහසු වී ඇත. අනෙක් අතට මෙම බෝග දෙකම ඉතාමත් සාර්ථකව වගා කළ හැකි යල කන්නයේ පවතින ජල හිඟතාවය නිසාත් වගා කළ හැකි ඉඩම් ප්‍රමාණය සීමා වේ. මේ හේතුව නිසාම මෙම බෝග දෙක අප රටේ පහසුවෙන් වගා කළ හැකි වුවත් රටට අවශ්‍ය තරම් නිෂ්පාදනය කරන්න අපහසු වීම නිසා අවුරුදු පතා විශාල විදේශ විනිමය ප්‍රමාණයක් වියදම් කොට ආනයනය කරනු ලැබේ. 1991 වසර තුළ පමණක් මිරිස් ආනයනය සඳහා රුපියල් දශ ලක්ෂ 483 කුත්, එළු ආනයනය සඳහා රුපියල් දශ ලක්ෂ 529 කුත් වැය කිරීමට සිදුවී ඇත.

ඉහත කී කරුණු විශේෂයෙන් අධික නිෂ්පාදන වියදම, ජල හිඟතම නිසා වගා කරන ඉඩම් ප්‍රමාණය අඩුවීම, ආදිය සලකා බලා ඒවා මඟ හරවා ගත හැක්කේ කෙසේද? යන්නත් ගැන මහලුපුපල්ලම කෘෂිකම් පර්යේෂණ ආයතනයේ මගින් කල පර්යේෂණ වලින් පැහැදිලි වී ඇත. රතු එළු හා මිරිස් එකම ඉඩමක එකට සිටුවා (අන්තර් වගාවක් ලෙස) අඩු ජල ප්‍රමාණයකින් හා අඩු වියදමකින් ඉතා හොඳ ආදායමක් ලබා ගත හැකි බව සොයා ගෙන ඇත. මෙම ක්‍රමය අනුගමනය කිරීමෙන් රතුඑළු සම්පූර්ණ

අස්වැන්නක් ද ඊට අමතරව මිරිස් අස්වැන්නක් ද ලබාගත හැක. මෙවන් සාර්ථක මිරිස් හා රතුඵුණු අන්තර් වගාවක් සඳහා අනුගමනය කල යුතු ක්‍රියා මාර්ග පහත සඳහන් වේ.

ඉඩම් තෝරා ගැනීම හා බිම් සැකසීම

ජලය හොඳින් බැසයන තරමක් වැලි සහිත පස් ඇති ඉඩම් වඩාත් සුදුසුය. රතුඵුණු සඳහා බිම් සකස් කරන ආකාරයට පී සාගෙන හෝ උදල්ලෙන් පස් පෙරලා හොඳින් පස් කැට පොඩි කරන්න. ඉන් පසුව රතුඵුණු සිටුවීම සඳහා පාත්ති සකස් කරන ආකාරයට දිග අඩි 10 ක් වනයේ හා පළල අඩි 3 ක් වන සේ අඟල් 6-8 පමණ උස පාත්ති සකසා ගන්න. (රූපය 1)

සුදුසු වර්ග : රතුඵුණු - යාපනය දේශීය, වේදාලන්

බෝගය ඉඩමේ සිටුවීම

පාත්ති සකසා ගත් පසු නිර්දේශිත පරතරයට (4" x 4") පේලි වලට ඵුණු සිටුවන්න. (රූපය 2) ඉන් පසු පාත්තියේ දිග දෙපැත්තෙන්ම අඟල් 6 බැගින් ඇතුලට වනයේ සලකුණු කොට ලණුවක් අල්ලා හෝ පහසු විදියකට එම පේලි දෙකේ එක් වලක පැල 2 ක් වන සේ, පැල දෙකක්

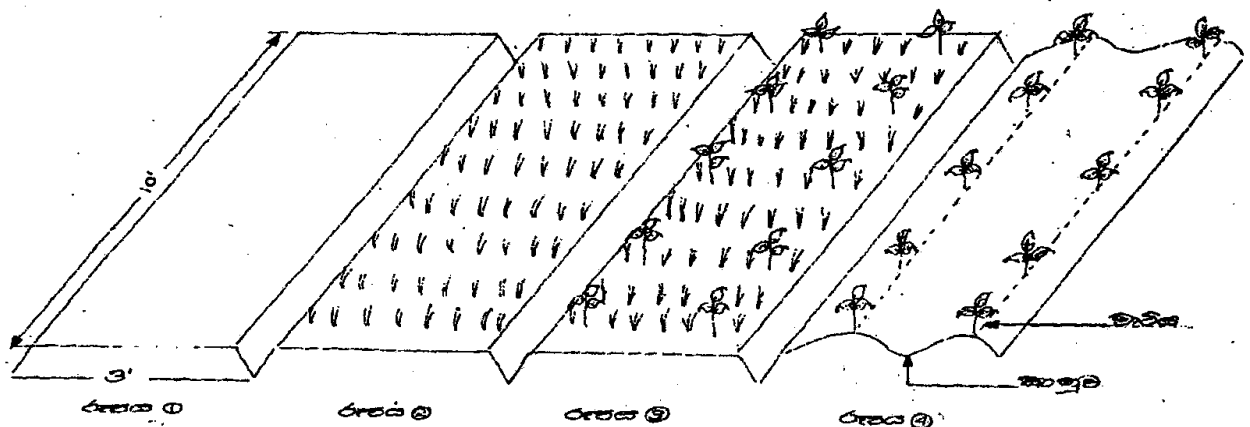
අතර පරතරය අඩි 1 1/2 වනයේත් සති 3-4 වයස මිරිස් සැල සිටුවන්න. සිටුවා අවසාන වූ විට පාත්තියේ සම්පූර්ණ ඵුණු වගාවක්ද 2' x 1 1/2 පරතරයට සම්පූර්ණ මිරිස් වගාවක් ද ලැබේ. (රූපය 3)

සිටුවන කාලය: මැයි මාසය මුලදී සිටුවීම බෝග දෙකටම යෝග්‍ය වේ.

අතින් උදුරා දැමීමෙන් හෝ රසායනික වල් නාශකයක් යෙදීමෙන් වල් මර්ධනය කල හැකිය. රසායනික මර්ධනය සඳහා අලාකෝ (ලැසෝ) වැනි වල් නාශක යෙදිය හැක. රසායනික වල් නාශක ඉසින්නේ නම් බෝග සිටවූ පසු පාත්ති මතුපිට හොඳින් ජලයෙන් තෙමා පසුව නැප්පැක් දියර ඉසින යන්ත්‍රයකින් පාත්ති හොඳින් තෙමී යන සේ වල් නාශක ඉසිය යුතුයි. බෝග සිටුවා දින 1-2 ක් ඇතුලත වල් නාශක ඉසිය යුතුයි.

පොහොර යෙදීම

පලමු බෝග දෙකටම අවශ්‍ය මූලික පොහොර පාත්ති වලට යොදා පස කලවම් කරගන්න. මතුපිට පොහොර බෝග දෙකට වෙන වෙනම නිර්දේශිත ප්‍රමාණයම නිසි අවධියේදී යෙදිය යුතුයි.

පාක්ති වලට ජලය හැරවීමෙන් පසු ඵුණු පේලි අතරට පොහොර දැමීමට පුළුවන. මිරිස් පැල වලට පොහොර යෙදීමේදී උදල්ලක් භාවිතා කල නොහැක. ඒ සඳහා අභලක් පමණ විශ්කම්භය ඇති ලී කෝටුවක් උල්කර මිරිස් පැලයේ අභල් 1 1/2 ක් 2 ක් ඇතින් සිටින සේ අභල් 2-3 ගැඹුරට වලවල් 4-5 ක් සාදා ඒතුලට පොහොර දමා එම ලීයෙන්ම තදකල හැක. මෙයින් පොහොර අපතේ යාම අඩුවේ. එසේම මිරිස් පැලවල සෑම පැත්තටම හොදින් පොහොර ලැබේ.

ජල සම්පාදනය

මුල් දින 3-4 කට වරක් ඵුණු වලට අවශ්‍ය පරිදි ජලය සැපයිය යුතුය. දෙවන මාසයේදී ජලය හැරවීම දින 5-8 වරක් කල හැක. ඵුණු අස්වැන්න නෙලීමට සති 2 කට පමණ පෙර සිට ජලය සැපයුම නතර කල යුතුයි.

කෘමි හා රෝග මර්ධනය

මෙහිදී ඵුණු සඳහා විශේෂයෙන් දිලීර නාශක හා කෘමි නාශක යෙදීම අවශ්‍ය නොවේ. මිරිස් වගාවේදී භාවිතා කරන කෘමිනාශක, දිලීර නාශක සෑහේ.

අස්වනු නෙලීම

බෝගය සිටුවා දින 75-85 අතර කාලයේදී කොල කහ ගැසුණු පසු අස්වැන්න නෙලා ගත හැක. ඉන් පසු මිරිස් අවශ්‍යතාවය පරිදි අමු හෝ වියලි මිරිස් වශයෙන් නෙලා ගත හැක.

පසු අවදියේදී මිරිස් වගාව පාලනය

ඵුණු ගලවා ගත් පසු සාමාන්‍ය මිරිස් වගාවක් ලෙස පවත්වාගෙන යා හැක. එහිදී මිරිස් පේලි වලට දෙපැත්තෙන් පස් ලං කිරීමෙන් වැටී සාදා ගැනීමෙන් වැටී හා කාණු ක්‍රමයක් ඇති වී ජල සැපයුම පහසුවේ. (රූපය 4)

මෙසේ රතුඵුණු හා මිරිස් යන බෝග දෙකම එකට වගා කිරීමේදී ඉඩම් ඉතිරියක්, අඩුජල ප්‍රමාණයක් යෙදවීම මෙන්ම එකම කන්නයක් තුලදී ද වගා කර ගත හැකිය. මෙම හේතුව නිසාම ඉතිරි වන ජලයෙන් වගා කරන ලද බිම් ප්‍රමාණයද වැඩි කර ගත හැකිවේ. ඊට අමතරව කෘමි හා ලෙඩ රෝග, ජලයට යන වියදම් අඩුවීම, බිම් සැකසීමට යන වියදම් ආදිය අඩුවීමෙන් ඒ මත ඔබට වාසි රැසක් ඇති වේ.

නව සම්බා වර්ගයක්

ලංකාවේ වියළි කලාපයට මෙන්ම කෙත් කලාපයටද යෝග්‍ය යල, මහ දෙකන්නයටම සුදුසු මාස 3 1/2 ක් වයසැති එල්.ඩී.355 නමින් නව සම්බා වී වර්ගයක් ලබුදුව වී පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ අභිජනනය කර නිපදවා ඇත.

කොල පාච රෝගයට හොදින් ඔරොත්තු දෙන බැක්ටීරියා කොල අංග මාරයටද ප්‍රතිවිරෝධතාවයක් පෙන්වුම් කරන මෙම ප්‍රභේදයෙන් වියළි කලාපීය තත්ව යටතේ අක්කරයකට බ්‍රසල් 100 ක පමණ අස්වැන්නක් ලැබේ. කැකුලට කෙටීමේදී නොකැඩුන සහල් වැඩි ප්‍රමාණයක් ද වැඩි ගුණාත්මයෙන් යුත් සම්බා සහල් ද ලබා දේ.